

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Númberos anteriors: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'30
Cuba, Puerto-Rico y Estranger, 2'50.

CATALUNYA À LA VANGUARDIA

CATALUNYA ha trobat el desllorador de la política borbònica.

Era molt cómodo per las dos pandillas de vividors que desgovernan al país poder dir com deyan:

—Som al candeler y no 'ns ne trau ningú. Tenim la vaca ben

lligada y no la munyeix ningú mes que nosaltres, sempre que 'ns sapiguém entendre per anarnos passant alternativament la munyidora.

El seu càcul no tenia pero. Amos de tot, del embut de las lleys y de la forsa bruta jay del que s' atrevís a alsarlos el gallo! En lo terreno electoral, si algú tractava de disputarlos la jugada, ab un cop de tupí l'deixaven cego. En lo terreno de la lle, si algú candidat se decidia á demandar justicia, ne sortia sempre ab las mans al cap. Del terreno de la forsa no cal parlarne: tota tentativa de rebelió era reprimida ab salvatje energía.

¿De quin medi podia valerse, donchs, el poble vexat y oprimit, pera salvar la seva honra, la seva dignitat y los seus interessos, dels que de tal manera han vingut abusant de la seva paciencia?

Sols un n' hi havia.

Y aquest medi va sugerirli l' desastre de las últimas guerres, englutidoras de vidas y milions, y la barra ab que 'ls que havian de desapareixer del mapa junt ab las colonias per ells perdudas, s' empenyavan en continuar disfrutant del tiberi del poder, ab la mateixa despreocupació de sempre, com si res hagués passat. Al contrari, lluny de mostrarse arrepentits y ab termes propòsits d' esmena, encare li exigiren majors sacrificis. No faltava sino que li diguessen:—Pel trball de haverte fet cornut jala! paga ns el beure.

**

Catalunya ha respot:—Fugume del davant, homes cínichs y descastats: per vosaltres no tinch un quarto.

Y tal com ho ha dit ho ha fet.

Tota aquesta campanya de la resistencia passiva al pago de las contribucions, té una trascendencia altament moralisadora. Filla legitima de un moviment de opinió, no obeix de moment á cap interés de partit, y no obstant es de un alcans polítich extraordinari.

Recordém sino qu' en los velts temps eran las Corts, las que negavan los seus subsidis als reys, quan aquests faltavan als seus compromisos ó s' empenyavan en empresas temeràries perjudicials al bé d' la nació. Ávuy aqueixas Corts independents quals representants eran responsables davant dels pobles que 'ls nombravan, han passat de moda y ja casi no queda d' ellas ni l'recort. Ara las Corts no las fá l' cos electoral: las fan els governs pel seu us y servey. Així, donchs, lo qu' elles, en lo servilisme á que viuen subjectas no poden realisar, ho realisa l' país directament, sense necessitat d' intermediaris.

Y l' país li diu á n' al govern:—No hi ha recursos pera tú, porque no 't considero digne de administrarlos;

perque ets un despilfarrador incorregible; perque tot lo que t' hi donat fins ara, sols ha servit per alimentar á una càfia de ganduls; perque al passar lo fruyt de las mevas suadas per las tevas mans se converteix en alimento de tots els vics, incentiu de degradació y causa de continuo malestar.

Y contra las exclamacions del govern alegant que això es anárquich y subversiu, responden los gremis de Barcelona:

—Estém dintre de la legalitat. Emburga'ns si vols. Aquí t' esperem tranquil y fàs en lo nostre dret, convensuts de que un govern ha de apelar al embarch de tots els contribuents per allegar los recursos que necessita, es goberna á l'aygua. No t' podém veure, y no 'ns has deixat altre medi pera treure't d' entre mitj.... ¿vols qué t' ho diguem mes clar?

Y aquí està el desllorador de la política borbònica, que ha trobat Catalunya ab admirable perspicacia.

**

Hora era ja de que l' poble prengués una part activa en la cosa pública, á lo qual té un dret incontestable. Ja que no l' deixa votar á las urnas, ell vota á la seva manera: vota negantse á pagar las contribucions. Els que no pagan y 'ls que simpatisan ab ells, incitantos á perseverar en aqueixa actitud de resistencia forman una massa formidable de opinió, que cada dia va creixent y que—no ho duptin—acabarà al últim per imposarse. No significa això un reviscolament del esperit públich y un gran desitj de intervenir en la gobernació del país? No som els republicans els que menos hem de felicitarnos de aquestas inclinacions.

Y lo pitjor pel govern es que 'ls que li fan la guerra no ofereixen blanco á las sevas iras y enconos. ¡Oh si á lo menos promoguessen un que altre alborot, que li dongués peu per exercir una represió immediata! ¡Ab quin gust suspenderia las garantías constitucionals, proclamaría l' estat de siti, y ompliría l' castell de Mojuich de contribuents morosos!—Ja veuríau, llavoras, si afliuxariau la mosca!

Pero es inútil. Los contribuents pera combatre ni menos han de sortir de casa seva: ab esperar als agents de apremis ne tenen prou. Alguns d' ells fins se disponen á rebre'ls ab música, y á oferirlos una copeta y un puro, perque puguen traballar mes á gust, al trabar los embarchs.

La resistencia passiva al pago dels tributs es una verdadera revolució; pero una revolució *sui generis*, que mes aviat que ab el cor, se fa ab el fetje, de tal manera que l' triunfo definitiu ha de ser pel que l' tinge mes gros, y revelarà tenirli el que s'apaga donar probas de major tranquilitat.

Los gremis de Barcelona ben imposats de lo que portan entre mans no se separan un punt de aqueixa norma de conducta.

**

Y l' seu exemple va trobant imitadors. Valencia ja ha respot. Valladolid se disposa á secundar lo moviment, igual que Zaragoza, y Sevilla, y fins dintre de Madrid s' observen síntomas que farán bonas las següents donadas pel representant de aquells gremis en lo *meeting* de Tarrassa. Si las Cámaras de Comers y las

Lligas de Productors responen á lo que d' elles s' espera tan fundadament, lo segon trimestre de la contribució, serà l' obstacle en que s' ha d' estellar alguna cosa mes que un govern: tot un régimen polítich anarcrónich, podrà y corromput.

Mes cal obviar un perill: el de que 's dongui al moviment iniciat á Barcelona un caràcter exclusivista. Comprendem que hi haja qui tracti de aprofitarse'n pera la realisació dels seus somnis, y fins qui suposi que si l' govern concedis lo concert econòmic, los gremis desistirían de la seva actitat.

Caldria veure, ans que tot, en què podria consistir una concordia ó intel·ligència arbitrada per un govern com el de'n Silvela: la quantia dels tributs convinguts que se 'ns exigiràn y la inversió que se 'ls hi hauria de donar; perque si 's tracta sols de que Catalunya recaudi y 'i govern continui derrotxant, ben poca cosa hauriam guanyat ab lo ditzós concert, desvantantse en cambi del seu objecte una campanya tan hermosa com la que 's vé sostenint en los actuals moments.

Sempre hem cregut que Catalunya no devia traballar exclusivament per ella, sino també per totas las regions, per tota Espanya. La sort de totas se troba estretament lligada, ja que totas elles son avuy víctimas dels mateixos abusos, de iguals dilapidacions, de idèntichs desgabells, y l' esforç concertat de totas es igualment necessari pera remoure 'ls obstacles que s' oposan á la regeneració del país. Aislades serían venjudas; contrapuntadas y dividides, ho serían encare mes fàcilment. L' excusivisme regional portat al actual conflicte econòmic seria causa de una irremediable disgregació. Pel contribuent fora un veneno; pel govern despilfarrador un reconstituent.

Estém, donchs, segurs, que succeixi lo que succeeixi, tant ab concert econòmic, com sense concert econòmic, Catalunya farà sempre honor al lloc que ocupa á la vanguardia, en aqueixa gloriosa campanya que té per únic objecte netejar la administració pública espanyola y 'l govern de l' lloc de dits y viciosos, de traidors y de idiots.

P. K.

LS estudiants de l' Universitat que 's barallan per qüestió de si 'ls uns son d' aquí y 'ls altres de fora: de si 'ls uns parlen en català y 'ls altres en castanyaola; de si 'ls uns estiman á Catalunya sobre tot y 'ls altres prefereixen á Espanya en primer terme, m' permetré darlos un bon consell:

Procurin emplear lo seu vigor juvenil, la seva inteli-

gencia y la seva passió en coses de major importància que totes aqueixas ximplerías.

Observin que mentres ells se barallan, la reacció avança, l'clericalisme's rebat com acell de presa sobre les conciències independents, y un gran número d'espanyols de les classes proletàries sufreixen les amargures de la mes infusa de les explotacions. Y al mateix temps un govern despiadat, viciós, despilfarrador, se burla descaradament de totes les lleys y traballa sens parar per la ruina y la vergonya del país.

Vegin si ab tot això no n'hi ha prou per que les classes escolars en les quals se troben els homes del porvenir, se preocupin seriament de totes aquestes coses relacionades ab la política, ab la sociologia y ab la consciència, deixant de banda aqueixas insípidas cevases de un regionalisme anacrònic, que posposa l'fond a la forma, y que sols pot contribuir a perpetuar lo desconcert y la impotència distractriant a las forces de la juventut del únic objecte digne pel qual deuen exercitarse: l'progresa y l'bé de la humanitat.

Un episodi de l'entrada de la reyna regent a Madrid, a son retorn de San Sebastián.

Per un dels carrers més concorreguts, esperava l'pas de la regia comitiva un grup de donas, y al desfilar per davant d'elles l'esplèndit carrouatge en que la regent anava instalada, digueren aquellas:

—Y l's presoners de Filipinas?....

Sentir la policia aquesta pregunta, agombolarse a tota pressa y dispersar al grup, va ser obra de un instant.

Naturalment: parlar dels presoners de Filipinas a una senyora que acaba de passar l'istiu a San Sebastián no es veritat que constitueix una verdadera imprudència?

Al pobre *Noticiero* li han esbotzat el marro. Y no perque li hajen trencat uns quants vidres, que això se salda fàcilment ab el vidrier, sino perque li han descobert algunes cosetes qu'ell se creya tenir molt amagades.

Una d'elles: l'afany de buscar empleos pels seus redactors. (Sistema madrileny que a Barcelona no cuaja).

L'amo del *Noticiero* l's paga poc; pero en canvi procura colocarlos a les oficines del Estat o del Ajuntament, perque se la campin, mal això l's tingui de costar l'independència de criteri.

Sols aixòs se comprén el valor de certs elogis y la significació de determinades censuras contra l'actitud energica dels contribuents barcelonins. Pero al cap-de-vall, el burgès del *Noticiero* ha fet un mal negocí; perque tot lo que haja pogut estalviar de sous, desde qu'existeix, bé ho ha perdut en nom de Deu ab ben pochs días en descrèdit y en baixas de suscriptors.

¡Just cästich a un sistema d'explotació propi sols de una prempsa servil, la qual no té raha de ser en la capital de Catalunya! ¡Pobre Sr. Mencheta! Ell sí que pot dir que les perretes l'han mossegat.

L'hermano Sanz Escartín va prohibir un *meeting* que havia de celebrar-se diumenge passat, pera protestar dels mals tractes de que ha sigut objecte Magdalena Dugás, durant la seva estancia a la presó, per no haverse volgut doblegar a las exigencies de las hermanas paulas empenyadas en ferli pendre part en actes de una religió qu'ella no professa.

L'hermano Sanz Escartín va declarar que res de lo que suposaven las iniciadoras del *meeting* era cert, y que per lo tant no podia concedir que l'acte tingués efecte.

**

Voldriam saber en quina disposició legal se funda l'Sr. Gobernador per establir aqueixa especie de censura previa sobre l's meetings o reunions públiques.

Si no la troba—que no la trobarà—haurà de confessar que ha comés un verdader abús de autoritat, y fins, si tant m'apura, diré que una perfecta transgressió constitucional.

¡Y tot pera cubrir la responsabilitat que puguen haver contret unas monjas rancuniosas, que per lo vist de la religió no'n coneixen sino l'nom y las vanas formes, y no l'esperit de caritat, misericordia y respecte a la conciència agena!

¡Estém ben posats, ab las hermanas de la presó y ab l'hermano del Gobern civil!....

No es cert que l'general Despujol haja presentat la dimisió. ¡Y qué ha de presentar, sants cristians!

Primer que dimitir ell, s'ensorrà la montanya de Montjuich.

Perque es lo cert que á pesar de lo que diu l'Historia, desde l'falló del procés del carrer dels Cambis, torna á estar en vigor.... el compromiso de Caspe.

¡Y si ho sabian, germanets, quin compromís mes tremendo!

En Dato no ha tingut en compte qu'en Milà y Pi per arcalde de Barcelona es curt de talla.

En Dato no ha tingut en compte qu'en Milà y Pi ha sigut fins ara conceller de la Companyia de Alicant.

En Dato no ha tingut en compte que l'Ajuntament de Barcelona, té entaulada una qüestió judicial contra la citada Companyia.

En Dato no ha tingut en compte, que legal y moralment es aquest un cas de verdadera incompatibilitat.

Vels'hi aquí una serie de *datos* en demostració de que l'govern de 'n Silvela ha entrat resoltament pel camí de la regeneració.... del sentit jurídich.... y del turro d'Alicant.

Los obrers ocupats en la carga y descarga del moll están indignats perque per donarlos feyna se'ls exigeix la presentació de la cédula... y de la fé de batiment.

Ja no falta sino que l's hi demanin també el butlletí de haver cumplert ab la parroquia.

¡A quin temps hem arribat, malviatje l'mon dolent dels Pares Jesuitas!....

A horas d'ara, en *Gaset del Imparcial* encara no ha sigut nombrat ministre, y això que la cartera per la que tant suspira se la té molt ben guanyada.

Ell va ser, en efecte, qui en plenes Corts sagastinas va llegir lo manifest de 'n Polavieja, a pesar de lo qual ell va ser també qui després, desde l'*Imparcial*, va contribuir en primer terme a fer la trabeta al general cristiá.

Lo qual vol dir qu'en *Gaset* serveix per tot.... pero principalment per contorsionista.

En Silvela demostrarà que no entén el negoci si no s'apressura a contractarlo per donar amenitat a las funcions que 's preparan en lo Circo parlamentari.

Atenent a las nostres excitacions, un grup de operaris blanquers se proposa constituirse en societat cooperativa de producció. Molt ha contribuït a ferlos pendre aquest determini la indicació que l's fa en son últim número la ilustrada *Revista cooperativa catalana*, de que si's montava una blanqueria, questa podrían sostenerla molt bé ab sols proveir de curtits y en especial de Calcutas a la important sabateria cooperativa mahonesa *Paz y Trabajo*, la qual adquiriria la primera matèria de la teneria obrera ab preferència a la de qualsevol altre particular.—Molt celebrarán que l's operaris blanquers portin endavant son emancipador projecte.

Un núcleo de republicans de Sant Feliu de Guixols acaba de publicar una patriòtica alocució, excitant a tots los que professen els ideals de la República a prestar lo seu concurs a la constitució de un *Ateneo popular*, que serveixi per instruir al poble y al mateix temps per estrenyer mes y mes los llaços que deuen unir a tots los corregionalistes, desde l's de l'extrema dreta fins als partidaris de una República social, redentora del proletariat. La necessitat de batre al enemic comú imposa aquest deber, que no dumptén trobarà fácil cumpliment en aquella comarca ampurdanesa, baluart inexpugnable de la causa republicana.

CONVIT ALS COLABORADORS

Tenint ja molt adelantats los treballs pera la publicació del *Almanach de LA CAMPANA DE GRACIA*, invitem a nosaltres estimats colabradorals als quals no ho haguém fet personalment, a enviarlos algun treball, donantos de temps fins a últims del corrent mes. Coneixent com coneixen prou l'indole de la publicació, no l's hem de dir lo gènero que preferim. Molta sal, molt pebre, molta intenció, sempre al servei del progrés y en contra de la reacció maleïda. Creyem que no hi ha necessitat de dir res mes pera quedar entesos.

L'ULTIMA CATÀSTROFE

OBRA Espanya! No'n teníam prou ab la pèrduda de Cuba y Puerto-Rico, l'enfonzament de las Filipinas, la ruïna de l'Hisenda y la tornada de 'n López Dominguez a la vida pública, que ara, per acabarho d'adobar, v'el Guerrita y j'zist!.... se talla la coleta.

Es a dir, se la talla.... Aquesta es la part mes horrorosa del torment ab que l'diestro cordobés v'ha affligirnos. Uns asseguren que ja se l'ha tallada, altres afirman qu'encare se l'ha tallat, altres juran que ara se la està tallant.... Si encare s'hi es a temps, perque l'trance no fos tan amarc, òno podria l'Guerrita, com va fer aquell anglés ab el gos, tallarla la coleta de mica en mica, un tres avuy, un altre tres demá, un altre d'aquí a tres setmanas?....

A Madrid, sobre tot, estan consternats. En Silvela ben clar va dirlo aquest dia a'n en Villaverde:

—Mentreix això del Guerrita no estigui aclarit, no vingui pas a parlarme de pressupostos ni d'empréstits

Y més clar encare li va respondre l'ministre d'Hisenda:

—Veji si tinch ganas de pròlarn'hi, que venia a veure si m'dona permís per anar a Córdoba a averiguar personalment lo que hi ha de cert, perque jo aixòs, li confesso, no puch viure.

En las oficines públiques, ahont habitualment jamay s'hi fares, ara encare s'hi fa menos.

—¿Com està això?—pregunta l'interessat en un expedient.

—Això del Guerrita? Corran malas impresions.

—Parlo del meu assumptu.

—¡Ah! No estém per això ara. Torni d'aquí a quinze dies.

—Pero si quinze dies enerra vaig venir y ja va dirme lo mateix....

—Es que llavoras.... havíen ferit al Bombita y també estavam molt atrafegats....

La prempsa, la gran prempsa, eco imparcial de la opinió,

casi casi s'ha olvidat de Barcelona y del *separatisme*, y no pensa ab res més que ab el *tremendo drama* de Córdoba.

—Se l'ha tallada? ¿No se l'ha tallada? ¿Va de veras la cosa? ¿Es potser tot plegat una *lònia infame*, inventada per algún enemic de las glòries patrias?

Mentreix se determinarà a enviar a la capital andalusa redactors especials que s'encarreguin de posar en clar aquest pavòrós problema, l's diaris no deixan descansar un moment l'aparato telefònic.

—Córdoba....

—¿Qué hi ha?—respon el correspol.

—¿d'què se sab?

—Res. La casa del Guerrita està rodejada per una multitut immensa, desitjosa de sapiguer si tenim quia ó no'n tenim.

—¿Y las autoritats?

—En sessió permanent. Ara's diu que l'arcalde y l'governador civil s'encaixan al domicili del *diestro* per obligarli a ensenyantar el clatell y poguer treure al poble de duptes.

—¿Y la tropa?

—Sobre las armas.

—Al cap d'un rato.

—Córdoba.

—Digni.

—¿Quin resultat ha donat la visita del arcalde y l'governador?

—Cap. Al arribar a la porta de cal Guerrita han comensat que si a mi m toca entrar primer, que si primer me toca a mi, que si jo soch més, que si tú eis menos; s'ha originat una qüestió d'etiqueta, y han acabat per tornarsen renyits, deixantnos ab la mateixa ansietat respecte a la quia del célebre espasa.

Tot està pendent de lo que diguin a Córdoba. La suspensió de las garantías constitucionals a Catalunya, la revisió del procés de Montjuich, la crisis ministerial, las probas del *Pelayo*, l'confabulació Silvela-Weyler-Tetuan, la fortificació de las costas, las negociacions per alcansar la llibertat dels presoners del Agujinaldo, la reforma de las calsas de la caballeria.... res se resoldrà fins que de la ciutat del califa se sàpiga definitivament una cosa ó altra.

¡Moment solemne, l'actual!.... ¿Se l'ha tallada? ¿No se l'ha tallada? ¿Se la tallarà?

Si lo de la tallada es un infundi.... iquin al de satisfacció deurà llençar la Espanya taurófila, corniabiera y perniquebrada ó no sé com' se diu!

Pero si, al contrari, la terrible noticia es certa ¿qué farà l'i pais? ¿qué dirà l'govern?

Ah!.... No: lo qu' es aquest, ja cal qu'en aquest cas imiti desseguida l'alt exemple que a Córdoba li donan.

Si l'gran Guerrita se la talla per què no se l'han de tallar també los Sabatés, els Patatas y l's Posturitas de la política.

FANTASTICH.

CONTRADANSA TELEGRÀFICA

(ENTRE BARCELONA Y MADRID)

Gobernador a Ministro.

—Al fi s'ha passat l'empaig. Robert m'acaba de dir qu'està prompte a dimitir. Espero instruccions. ¿Qué faig?

Ministre a Gobernador.

—Per Deu, no sigui xambó y atengui bé al seu paper. ¿Pregunta lo que ha de fer? ¡Acceptar la dimissió! L'arreplega incontinent, l'agafa fort, la copia y desseguí me la envia, j'zás! telegràficament.

Gobernador a Ministro.

—Instruccions executadas: doctor Robert despatxat, el públic alborotat y las botigas tancadas. Comers com més va més fiero, resolt a no dar diners: al meu costat no tinc més que l's civils y l'Noticiero. No temo complicacions perque hi pres midas certeras; pero de totes maneres, ¿qué faig? Espero instruccions.

Ministre a Gobernador.

—No s'alarmi. De moment, per halagá a la ciutat, enviarié un parte ensucrat al arcalde dimitent.

Ministre a Doctor Robert.

—Sé que surt ab las mans netas y qu'es molt bona persona. Recados a Barcelona y abur: salut y pessetas.

Doctor Robert a Ministre

—. . . . .
all!
Ministre a Gobernador.
—Ara aném a lo que importa. La vara j'z qui s'ha de dà? Aquesta crech que serà la dificultat més forta. Visiti als homes de cor, ensumi, busqui, sondeji, pregunti, escudriñi.... y veji qui vol carregá ab el mort.

Gobernador a Ministro.

—Hi buscata, hi sondejata, hi ensumat per tot arreu,

hi anat á caball y á peu
hi mirat, hi escudriyat...
Ningú ha volgut accedi
á salvar la situació;
sóls puch conta ab un senyó
que li diuhen Milà y Pi.

Ministre à Gobernador.
—En Milà y Pi? ¡Un gran subiecte
Prou que 'l coneix. ¡Vaya un tio!
Ara li telegrafio;
aixó á n'ell li fará afecte.

Ministre à Milà y Pi.
—Gobern admira 'l civisme
de que acaba de dar mostra.
Conti ab la gratitud nostra,
¡oh mártir del patriotisme!

Milà y Pi à Ministre.
Gracias; pero vosté 'm posa
ab mal de cor. ¿Que vol dí
que sent arcalde d' aquí
pot pasarme alguna cosa?

Telegrafista à Milà y Pi.
—Com si'l temps ho fés exprés,
plou fa una pila de rato
y s'ha espallat l' aparato:
no's pot telegrafiar més.

* * *
Y.... ré. Allá baix tothom mut,
els minuts y 'ls quarts passant,
y 'l pobre d' aquí pensant:
—¿Vols jugar que ja hi rebut?

C. GUMÀ.

LA GUERRA DEL TRANSVAAL

Comprenden los boers la manya dels inglesos, consistent en entretenir la qüestió ab lo propòsit de anar acumulant forças y elements, dirigiren un ultimátum al govern britànic, en lo sentit de que si dintre del plazo de 48 horas no retirava les forças que havia anat reunint sobre la frontera, ho considerarián com un *cassus belli*, creyentse autorisats per rompre las hostilitats.

Desdenyada aquesta pretensió la guerra ha comensat.

Los boers y 'ls seus aliats els orangistes han invadit resolutament el Natal, colònia anglesa, portant á terme algunes operacions afortunades. La presa de un tren blindat, que s' haqüé de rendir ab las tropas y 'ls canons que conduïa; la retirada que s'han vist precisats á empêndre la majoria dels destacaments inglesos al igual que 'l general White y 'l asse-di y atach de algunes plassas fortes que han realisat ab notable decisió, son fets que patentisan que 'ls transvalenses no dorman, y que per ara portan ventatja sobre 'ls seus enemichs.

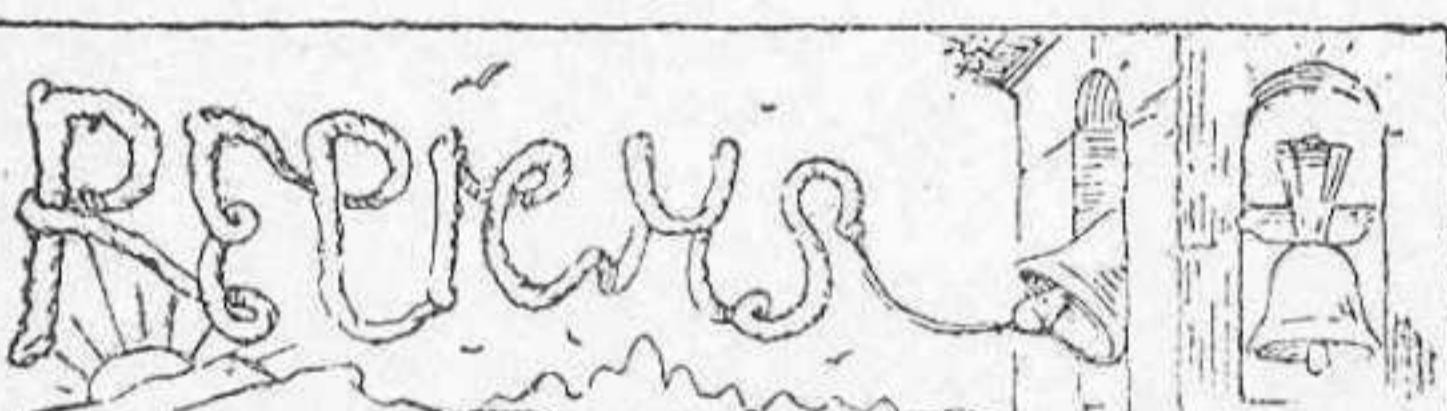
Pero no hi ha que fier de que hajen sigut ells els que hajen pegat primer, ja que á Inglaterra reina actualment una gran febre de activitat, ab lo ferm propòsit de pendre la revenza, tant bon punt aquell govern haja pogut trasladar al teatre de la guerra 'ls formidables elements de que disposa. No obstant, els boers, estan resolts á vendre ben caras las sevæs vidas y 'l independència del seu país.

Sols apareixent complicacions exteriors que vinguessin á entorpir l'acció de la Gran Bretanya, podrian els boers tenir alguna esperança de sortir bé y lluïts de l'aventura que s' han vist arrastrats. ¡Ah, si Russia, amenassés pel cantó de la India y si Alemanya obeixés al interès que ha de tenir en que la major part de l'Africa no acabi per convertirse en una possessió anglesa!.... Los boers en aquest cas podrían respirar. Pero 'diu que tant els russos com els alemanys farán els ulls grossos, convinguts ab Inglaterra y disposats a anar á la part, quan vinga l'hora del reparto.

Aquesta preponderancia de la forsa bruta, aquest afany de confiarho to: al joch de les unghas del mes fort y del menos escrupulos; aquesta burla, sangrenta que s' està fent á tot principi de dret y de justicia; aquest sacrifici iníquo de tantas vidas humanas en aras de l'ambició y de la rapinya, tot això constitueix una taca negra qu'embrutarà 'ls últims fulls de la Historia del sige xix, y deixarà en tots los esperits perilllosos ferments de malestar y de violència. ¡Ay del progrés y de la pau si aqueix! llei del mes fort que practican els governs arribés á aplicarse á totas las humanas relacions de las colectivitats y dels individuos!

De totes maneras sempre s'podria dir que 'l mal exemple havia partit dels als poders que regeixen á las nacions mes fortes y adelantadas, sent això que procedint rectament no tenen altra rahió de ser que la de procurar lo benestar als pobles, al amparo de la moral y la justicia.

R.

A qüestió dels gremis barcelonins té desassogat al govern de 'n Silvela 'l qual, verdaderament, no sab com sortir del embolich.

—Y ay, mestre, esperis una mica, que aixó no es mes que 'l primé ensaig!

Ja veurá que será bonich, quan tots los contribuents d'Espanya, sense distinció de regions, demanin paper en 'l obra que s'està representant!

Llavoras si que á n' en Silvela, no li quedará mes recurs que dir lo que 'l personatje del sainete:—«Apaga y vámonos.»

L' altre dia, en lo moment en que un agent executiu feya una notificació á alguns establiments del carrer del Carme, va sortir un grup de la Boquería dedicant li una pluja de patatas, cévases, pebrots, tomàtechs y altres hortalissas.

A una revededora qu' era de las més entusiastas, varen preguntarli:

—Pero qué téu, desgraciada?

Y ella respondéu:

—Ayay, ¿qué no ho véu? Practico aquella obra de misericordia que diu: «Donar menjars al que te fam.»

—A veure si al cap-d'aval, per mor de la tossuderia de 'n Villaverde, s' apujará hasta 'l preu de las hortalissas!

Díalech:

—Pero qu' es aixó de aquests atacs de la premsa de Madrid contra Catalunya?

—Res noy: l' afany del *perro chico*.

—Ara comprehench perque *lladran* tant!

Sempre m' ho havia figurat que 'l general Weyler acabarà com el seu nom.

Se diu Valeriano.

Valer-y ANO!

Candidat del govern pel districte del Vendrell: don Julio Burell.

—Volen saber qui es? Un periodista, que com á escriptor no careix de mérit. Te un estil brillant, matissat... com las alas de una papellona. Y papellona es, considerat políticament; papellona en lo de ficarse per tots los jardins, y clavar la trompa xucladoraen totas las flors... si tenen mel.

Ha sigut republicà, ha sigut demòcrata, ha sigut liberal, ha sigut conservador, y ara exerceix de silvestista.

Tanta lleugeresa tanta versalitat pugnan ab la serie tat catalana. Los electors vendrellencs no poden elegerlo diputat. Farán millor tractantlo com á papellona: si m' han de creure, li clavan una agulla al ciatell y l' envíen á un Museo de Historia natural.

Dimecres lo Sr. Milà y Pi va pendre possessió de l'arcaldia de Barcelona, sent obsequiat ab una xiulada capás de aixordar á las estàtuas de 'n Fivaller y de don Jaume.

Era inevitable. Y fins un municipal ho deya:

—Este mon es así. Se empieza sent *silvelista*, y se acaba sent *silvado*.

—Cosas del *Avi Brusil*! Al caure 'l doctor Robert va evocar lo recort del famós corregidor Santa Maria, fent dels dos un paralelo al objecte de demostrar que en los sentiments y en la conducta eran enterament iguals.

Ab lo qual tenim molt adelantat, perque á lo menos quedí un bon recort de dos ciutadans que siguieren nombrats de Real Ordre.

—L' un: el corregidor *Santa Maria*.

Y l' altre: l' arcalde *Ora pro nobis*.

—Y qué 'n farém de 'n Durán y Bas, después de la cayguda de 'n Polavieja, y después de la dimissió del Doctor Robert?

Res: en Durán vol de totas passadas fer honor al seu apellido.

Duránt, participi actiu del verb *durar*.

Lo general Polavieja se 'n va á Sevilla.

Vels'hi aquí un home que per ferho tot al revés fins trastoca 'ls refráns.

Aixís d' ell, se dirá: «Quien perdió su silla, se fué á Sevilla.»

Sabut es que 'ls llubarros tenen molta vida.

Tot just el general Azcárraga havia pescat á n' en Weyler, desenganyantlo del am perque pogués disfrutar tranquilament la breva de la presidencia de la Junta consultiva de guerra, que ja se li esquitlla dels dits y torna á tirarse á l' aigua, dihen:

—De lo tractat no hi ha res.... Jo vull ser lliure!

**

Lliure podrá ser tan com vulgui; pero es el cas que si s' ha creut que tornaría á fer ballar á tothom ab la séva actitud equivocada, es á dir nadant sempre entre dues ayguas, s' equivoca de mitjá á mitjá.

La ferida que l' am li ha fet á la boca, no se la curarà mai més. Será sempre una senyal sospitosa. Y quan torni á fer certas insinuacions, certas promeses, tothom li dirá lo mateix:

—Els llubarros.... ab such.

Mentre en Durán y Bas defensa el concert econòmic ab Catalunya, en Villaverde ni vol sentirne á parlar.

Y en Silvela, encarregat de la batuta, ja ni menos sab á quin sant encomenarse.

—Es molta torpesa la de aquest home, que ni endavina una nota, ni sab marcar el compás!

Ja veurán com al cap d' avall aixó del concert se li convertirà, com tot, en lo gran *desconcert* del sige!

Estava tan trasmudat, al introduhirse dimecres á la Casa Gran, que un espectador va exclamar:

—Mireu, ja ni sembla que 's diga Milà y Pi.

—¿Y donchs cóm?

—Milà y Pi. pt.

Al nou arcalde de Barcelona, la premsa independent el tracta de tal manera, que no li deixa ós sancers.

Després de tot molt bé que li está: ó sino qui li feya acceptar la vara?

—¿Qué no ho sabia que després de la sort de *varas* ve la sort de *banderillas*?

XARADA

Tres total al seu xicot
qu' es un noy molt hu-segona,
á buscar hu 'feu anar
á casa tres Mariona.

Mes quan lo noy ja tornava
ab lo hu dessota 'l bras,
badant, va topá ab un arbre,
que per poch s' aixafa 'l nas.

UN LAMPISTA.

ANAGRAMA

Tantas total porta 'n Roig
lo noy gran de ca 'n Pasqual,
que tan sols per ferne goig
ja total un dineral.

P. SALOM MORERA.

TRENCA-CLOSCAS

LOLA SERAJOLA Y TIÓ
ARENYS DE MAR

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo títol de dues aplaudides comedies de 'n Pitarra.

FRAY GRANOTA.

GEROGLIFICH

12 12
N I
F A N
I

UN XINXONET.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Amadeo D., A. Meseguer, Altre, J. Vergés Corbella, Ferran Canellas, Pep Squilat, J. Nhayaich, R. Homeches Mundo, Salvador Roig, J. Ll. Jové, E. Oller, Un Reboter, Un Xinxonet, Pallet, Un Ll. Cofias, Miquel Argemí, E. Zola y B., E. G. M. Barbé Vilafranqui:—Lo qu' envian aquesta setmana no fa per casa.

Ciutadans F. Serra, J. Asleib, Castelltersol, Ll. Bonnin, J. Moret de Gracia, P. Salom Morera, Sisket D. Paila, Tap de sulo vilafranqui, M. dels Ratolins, Un Saragatero, Pau Mils y A. de Bona-fé:—Inserarem alguna cosa de lo que 'ns envian aquesta setmana.

Ciutadans Boerhem XV: Per l' almanach de la *Esquella* ha fet tart, y pel de la *CAMPANA* preferim traballs que tingen mes intenció.—Joseph Novi: Està bé: ho aprofitarem.—J. Urbán: L' admissió de traballs per l' Almanach està ja tancada.—J. Soler E.: Enterats: anirem á veur-ho.—Un noy que fa bons versos: La composició està bé; voldriam coneixer la seva firma.—R. Pentinal Barba: Versos que corren bé, pero buits de ideas y ab no pocas incongruencies.—P. Font Niña: Lo de aquesta setmana no va: lo de les anteriors mira ém d' inseritarlo.—Anton del Singlot: En la remesa última hi ha molt d'aprofitable.

—Un de l' Ateneo Graciense: No recordem haventlo rebut.—Angel Montanya: Procurred tenir p' esent lo seu recort.—Nemesi Gil: Aprofitarem los epigrams.—Chelin: No 'ns fa 'l pes.—J. Fuchs R.: Com tampoc l' article de vestó.—J. Baucells P.: Li agrahim l' envio de las composicions.—P. P. T.: Aquesta ja 'ns va miltor: gracies.—Martí J. Vidal: No fan per casa.—Salvador Bonavia: Allò del mon, es tan groller!...—Un suscriptor y veraneant (Port de la Selva): Com a diversió local, la cosa va bé, pero no la considerem propia per un periòdic.—Un de Sant Gervasi: Los versos son fluixos.—Gafarró: La setmana passada varem rebre lo sonet rectificat; y en la present la composició que queda acceptada.—Saldoni Ximus: Lo sonet se ressent de massa ripòs.—Sanç de Cargol: La composició que 'ns envia per duplicat es fluixa.—Pere Grau Barrau: La de vosíe va bé.—Domingo Solé: Idem la seva. —Pep Llauné: Molt bé y gracies.—F. Carreras P.: Id. id.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

MADRIT Y LAS PROVINCIAS

CATALUNYA te la paraula:—«Veurá, senyora: si no muda de vida, si no traballa, si no economisa, si no fà lo que fém nosaltras, s'ha acabat el bróquil.»